

แนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

Corruption in Procurement and Employment with Act B.E. 2017 (New Issue) of Subdistrict Administration Organization in Muang District, Phetchaburi Province

วันเพ็ญ สุขประเสริฐ (Wanpen Sookprasert)*

ศุภณัฐ ทรัพย์นาวิน (Supanut Subnawin)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) และ 3) สังเคราะห์หาแนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ที่เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างคือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 192 คน และดำเนินการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 5 คน ที่เลือกแบบเจาะจง มาเป็นตัวแทนผู้ให้ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใส และด้านการตรวจสอบได้ ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ได้แก่ หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้าง (X_3) เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นเสนอราคา (X_4) หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบันทึกรายงานผลการพิจารณารายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ (X_2) และหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศ (X_1) และ 3) แนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด

* นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Student Master of Public Administration in Public Administration, Phetchaburi Rajabhat University

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์วิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Asst. Prof. Dr., Master of Public Administration, Phetchaburi Rajabhat University

เพชรบุรี ควรจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด เพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนตลอดจนระยะเวลาให้เป็นไปตามระเบียบ จัดเตรียมช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย และเพิ่มวิธีการจัดหาพัสดุด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดปัญหาในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและให้มีมาตรฐานเดียวกัน

คำสำคัญ : การทุจริต, การจัดซื้อจัดจ้าง, พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

Abstract

The purpose were to study: 1) study the result of preventing corruption in procurement according to the new Act, 2) investigate the factors influencing prevention of corruption in procurement according to the new Act, and 3) synthesize to find the guidelines, proper to Subdistrict Administrative Organizations (SAOs) in Mueang District, Phetchaburi Province, for preventing corruption in procurement according to the new Act. For quantitative study, the questionnaire was used for collecting data from the samples, 192 members of SAO Councils in Mueang District, Phetchaburi Province. For qualitative study, the structured interview form was used for collecting data from 5 key informants purposively selected from Chief Executives of SAOs in Mueang District, Phetchaburi Province. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results were as follows: 1) The result of preventing corruption in procurement according to the new Act was overall at a high level. The 4 aspects of the result could be ranked in descending order of their means as follows: efficiency and effectiveness, cost-effectiveness, transparency, and accountability, 2) The factors influencing prevention of corruption in procurement according to the new Act were public organizations regarding quality, technique, and objectives of procurement (X_3), government officials not to be bidders' stakeholders (X_4), public organizations having decision results, including procurement detail, approaches, and procedure, recorded and systematically kept (X_2), and public organizations preparing annual procurement plan and disseminating it in information network system (X_1), and 3) The guidelines for preventing corruption in procurement according to the new Act were that SAOs in Mueang District, Phetchaburi Province, should prepare the procurement plan and strictly control the plan implementation to keep the procedure and time period performed according to the regulations, that various channels for public relation should be prepared, and that approaches for procuring supplies by e-auction should be increased, to reduce the problems in procurement process and to keep the same standard.

Keywords: Corruption, procurement, Government Procurement and Supplies Management Act B.E. 2560

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจการปกครองสู่ส่วนท้องถิ่น (อปท.) ปรากฏอยู่ใน 2 หมวดสำคัญ ได้แก่ หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ และหมวด 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่มาตรา 249-254 จะเห็นได้ว่าในมาตรานี้รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ไปออกกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการบริหารจัดการจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดบริการสาธารณะโดยครบถ้วน สามารถที่จะจัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งองค์การเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะตามอำนาจหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละรูปแบบ เพื่อให้สอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่ที่ตลอดจนงบประมาณและบุคลากร รวมทั้งกรณีการร่วมดำเนินการกับเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเองก็สามารถมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการก็ได้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560 : 13)

ในฐานะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจรัฐ การกระทำใด ๆ จึงต้องอยู่ภายใต้หลักนิติรัฐ กล่าวคือ ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีกฎหมายให้อำนาจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงยังต้องถูกตรวจสอบการดำเนินการทั้งจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรภาครัฐอื่น ๆ รวมถึงการตรวจสอบจากภาคประชาชนด้วย จึงต้องดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราขึ้น เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 เป็นปีที่ 2 ในรัชกาลปัจจุบัน อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทยจึงได้มีการออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2539 (ฉบับที่ 3-5) พ.ศ.2541 (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2543 (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2547 (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2553 (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2558 เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลนำไปใช้ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ส่วนในกรณีกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ การจัดซื้อจัดจ้างจะต้องดำเนินการตามข้อบัญญัติท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งมีหลักการเดียวกับที่

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ (กระทรวงมหาดไทย, 2558)

อย่างไรก็ตามในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักถูกนำเสนอตามสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ว่านักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งหากพิจารณาข้อมูลขององค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพบว่ามีความเกี่ยวข้องกับทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่เป็นจำนวนมาก โดยในส่วนของข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. นั้นได้มีการรวบรวมสถิติการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่ากระทำการทุจริตใน 4 ประเภทของความผิดอันได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารงานบุคคล และการออกใบอนุญาต (อมร เลาหมื่นศรี, 2551 : 2) นอกจากนี้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (2560 : 2) ยังได้สรุปข้อสังเกตที่ตรวจพบจากการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่เป็นไปตามระเบียบคือ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุฯ ผู้รับจ้างดำเนินการไม่เป็นไปตามสัญญา มีการปิดกั้นข่าวสาร การสอบราคา/ประกวดราคาไม่ให้แพร่หลาย ไม่กว้างขวางและไม่เปิดเผย ไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และการใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ เบิกจ่ายค่าจ้างเป็นเงินสด โดยไม่ได้จ่ายเป็นเช็ค การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาฯ

การจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีในปัจจุบันได้ดำเนินการตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง 5 วิธี คือ วิธีตกลงราคา วิธีสอบราคา วิธีประกวดราคา วิธีพิเศษ และวิธีกรณีพิเศษ อีกทั้งยังได้เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารพัสดุเป็นอย่างมาก จึงได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้วางระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุไว้เพื่อป้องกันปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยกำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกแห่งซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยจะต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement) ของกระทรวงการคลัง โดยการจัดซื้อจัดจ้างทั่วไปที่มีมูลค่าไม่สูงมากให้ใช้วิธี e-Shopping ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างที่มีมูลค่าการดำเนินการสูงหรือการประมูลแข่งขันเรื่องราคาหรือผลประโยชน์อื่นที่เสนอให้รัฐให้ใช้วิธี e-Auction รวมทั้งให้จัดทำประกาศจัดซื้อจัดจ้างเพื่อเผยแพร่ในเว็บไซต์ www.gprocurement.go.th ด้วย และต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดราคา และสอบราคา รวมทั้งการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนให้ประชาชนเข้าดู และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยเช่นกัน นอกจากนั้นได้ออกกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหาการสมยอมกันในการเสนอราคาหรือการฮั้ว โดยตราเป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 มีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนในฐานะเป็นผู้เสียภาษีให้รัฐอันเป็นรายได้หลักของแผ่นดิน และต่อสู้ประกอบการที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าแข่งขันราคา และกำหนดบทลงโทษสถานหนักกับผู้กระทำความผิดทั้งโทษจำ โทษปรับ ไม่ว่าจะป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งประชาชนหรือเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย จากสภาพการณ์และข้อเท็จจริงที่ปรากฏในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

(สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี, 2560) ยังพบปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการไม่โปร่งใส ประกอบกับหลักเกณฑ์และขั้นตอนของการคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันได้เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ โดยมีการใช้อำนาจในการกำหนดราคากลางที่สูงกว่าความเป็นจริงหรือไม่กำหนดราคาที่ชัดเจน ทำให้มีการเสนอราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจ่ายเงินงบประมาณในการซื้อของสูงกว่าที่เป็นจริง หรือมีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้แข่งขันรายใด ซึ่งทำให้เอกชนรายนั้นได้เปรียบเอกชนรายอื่น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการแข่งขันที่แท้จริง หรืออาจมีการเปิดเผยข้อมูลของเอกชนรายใดให้เอกชนรายอื่นทราบ ซึ่งอาจทำให้เอกชนที่ถูกเปิดเผยข้อมูลเสียหาย (ราชกิจจานุเบกษา, 2560 : 15-17)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ประกอบการในจังหวัดเพชรบุรีที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาเรื่อง แนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ประชาชนหรือองค์กรเอกชนสามารถตรวจสอบและเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ของภาครัฐได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อให้ทราบว่าวิธีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีนั้นเป็นไปตามระเบียบที่มีความโปร่งใสเป็นธรรม และเกิดประสิทธิภาพ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ปัญหาในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างไร เพื่อที่จะเสนอแนะเป็นแนวทางในการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานท้องถิ่น ประชาชน สังคม และประเทศชาติ ทั้งในทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อสังเคราะห์หาแนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ที่เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 288 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี, 2560)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 125 อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2553 : 64) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 192 คน

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 17 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง จำนวน 5 คน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน องค์การบริหารส่วนตำบลดอนยาง องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ ซึ่งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีและผลการประเมินการบริหารงานที่โปร่งใส เป็นธรรม จากสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่

2.1.1 หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี

2.1.2 หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบันทึกรายงานผลการพิจารณารายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ

2.1.3 หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้าง

2.1.4 เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้อื่นเสนอราคา

2.1.5 การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการป้องกันการทุจริต

2.2 ตัวแปรตาม เป็นการศึกษาถึงผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านความคุ้มค่า

2.2.2 ด้านความโปร่งใส

2.2.3 ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2.4 ด้านการตรวจสอบได้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ และตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี และ ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

4. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ศึกษาเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารราชการ การป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมตัวแปรและนิยามเชิงปฏิบัติการที่ศึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา ความเข้าใจ และการใช้ภาษาให้มีความเที่ยงตรงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย และนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาร์ค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 109) มีค่าเท่ากับ 0.982 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เท่ากับ 0.960 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 เท่ากับ 0.973 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและผลการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis)

5.4 แนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ที่เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการศึกษา

1. ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

(n = 167)

ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
1. หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศ	4.39	0.35	มากที่สุด	1
2. หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบันทึกรายงานผลการพิจารณารายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ	4.22	0.35	มาก	3
3. หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้าง	4.23	0.36	มาก	4
4. เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้อื่นเสนอราคา	4.22	0.34	มาก	2
5. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการป้องกันการทุจริต	3.93	0.57	มาก	5
รวม	4.20	0.30	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.35)

และด้านที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้อื่นเสนอราคา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือ หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบันทึกรายงานผลการพิจารณารายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.35) หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้าง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.36) และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการป้องกันการทุจริต ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

2. ผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

(n = 167)

ผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
1. ด้านความคุ้มค่า	4.23	0.34	มาก	2
2. ด้านความโปร่งใส	4.19	0.36	มาก	3
3. ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.25	0.32	มาก	1
4. ด้านการตรวจสอบได้	4.16	0.33	มาก	4
รวม	4.21	0.29	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลของการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.32) รองลงมาคือ ด้านความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.34) ด้านความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.36) และด้านการตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.33) ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม

ตารางที่ 3 ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้า สมการตามลำดับความสำคัญ	B	S.E.	β	t	Sig
หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และ วัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้าง (X_3)	0.274	0.052	0.342	5.278	0.000**
เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้ มีส่วนได้เสียกับผู้อื่นเสนอราคา (X_4)	0.305	0.047	0.366	6.446	0.000**
หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบันทึกรายงานผล การพิจารณารายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ (X_2)	0.131	0.051	0.161	2.553	0.012*
หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีและประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่าย สารสนเทศ (X_1)	0.101	0.048	0.123	2.111	0.036*
ค่าคงที่				0.762	
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)				0.831	
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2)				0.690	
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว				0.683	
ความคลาดเคลื่อนในการทำนาย				0.16350	

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีได้แก่ หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้าง (X_3) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.274 เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้อื่นเสนอราคา (X_4) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.305 หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบันทึกรายงานผลการพิจารณารายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ (X_2) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.131 และหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศ (X_1) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.101 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.831 ประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 69.00 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว ร้อยละ 68.30 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย ร้อยละ 16.35 โดยสามารถสร้างสมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้ $\hat{Y}_{tot} = 0.762 + 0.274(X_3) + 0.305(X_4) + 0.131(X_2) + 0.101(X_1)$

4. แนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ที่เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ควรจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด เตรียมดำเนินการโครงการก่อนเริ่มปีงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนตลอดจนระยะเวลาให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ จัดเตรียมช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและเข้าถึงได้มากยิ่งขึ้น และเพิ่มวิธีการจัดหาพัสดุด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ขาย ผู้ให้บริการ หรือผู้รับจ้างที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลกรมบัญชีกลาง ที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดปัญหาในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและมีมาตรฐานเดียวกัน

อภิปรายผล

จากผลของการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญที่ค้นพบมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำ แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและประกาศเผยแพร่การสอบราคาไปยังผู้รับจ้างโดยตรงผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานหรือกรมบัญชีกลาง และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอยู่เสมอ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ที่กล่าวไว้ในมาตรา 11 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนดและให้เปิดเผยโดยเปิดเผย ณ สถานที่เปิดเผยของหน่วยงานของรัฐนั้น เว้นแต่ กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือเป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับ กรณีที่มีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือมีความจำเป็น ต้องใช้พัสดุ โดยฉุกเฉินหรือเป็นพัสดุที่จะขายทอดตลาด กรณีที่เป็นงานจ้างที่ปรึกษาที่มีวงเงินค่าจ้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ และกรณีที่เป็นงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติและสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิพิมพ์ หมั่นชำนาญ (2552) ที่ได้ศึกษาการกำหนดมาตรฐานในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนตะโก อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยระบุว่า การกำหนดมาตรฐานในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย การกำหนดกระบวนการในการให้บริการของงานพัสดุ โดยกระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย การกำหนดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนพร้อมทั้งระบุผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

2. ด้านหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบันทึกรายงานผลการพิจารณารายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด มีการบันทึกรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ และขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการ

จัดสรรงบประมาณเพียงพอทำให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือโครงการ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ที่กล่าวไว้ในมาตรา 12 หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบันทึกรายงานผลการพิจารณารายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อมูลเมื่อมีการร้องขอ การจัดทำบันทึกรายงานผลการพิจารณา รายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและการร้องขอเพื่อตรวจสอบบันทึกรายงานดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระเดช วันชัย (2551) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลเชียงม่อน จังหวัดพะเยา เสนอว่า การจัดจ้างต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยพัสดุ

3. ด้านหน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การออกแบบ การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะพัสดุ มีความชัดเจน ไม่เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยคำนึงถึงความประหยัดและคุ้มค่า ควบคุมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ที่กล่าวไว้ในมาตรา 9 การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่พัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อใด ก็ให้ระบุยี่ห้อนั้นได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญทิมา แสงรอด (2553) ได้ศึกษาแนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยที่เสนอว่า การสร้างกลไกควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างที่มีคุณภาพโดยหลักธรรมาภิบาล

4. ด้านเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นเสนอราคา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง มีการวางตัวที่เหมาะสม ไม่นำพรรคพวกของตนเองมาเป็นผู้สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดำเนินการเสนอราคาเป็นไปตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ที่กล่าวไว้ในมาตรา 13 ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือผู้สัญญาในงานนั้น ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือผู้สัญญาในขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใดของการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเป็นกรรมการในคณะกรรมการการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ไม่มีผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีนัยสำคัญ การจัดซื้อจัดจ้างนั้นย่อมไม่เสียไปและสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุรักษ อินทตติงษ์ (2553) ได้ศึกษาการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครนายก ผลการวิจัยเสนอว่า ผู้ปฏิบัติหรือเจ้าหน้าที่รัฐไม่ควรเรียกร้องผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง ผู้ขาย และไม่มีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้รับจ้าง

5. ด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการป้องกันการทุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบในการจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ผู้แทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง ร่วมวางแผนพัฒนาทั้งแผนพัฒนา 5 ปี และแผนพัฒนาประจำปี ร่วมจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และการใช้งบประมาณ อีกทั้งยังสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการริเริ่มโครงการต่าง ๆ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณา สอดคล้องกับแนวคิดของ สุทธิ สุนทรานุรักษ์ (2558) กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตามตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างไว้ว่า ร่างกฎหมายจัดซื้อจัดจ้างฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบและบทบาทภาคประชาชนโดยบัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนไว้ว่า จัดให้นำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) เข้ามาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับภาคประชาชนในการติดตาม สังเกตการณ์ ตรวจสอบโครงการสำคัญของรัฐ ซึ่งการเพิ่มบทบาทของภาคประชาชนในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างนั้นเป็นการลดต้นทุนการป้องกันการทุจริตโดยอาศัยภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานรัฐ โดยรัฐทำหน้าที่จัดหาเครื่องมือและให้อำนาจกับภาคประชาชนในกระบวนการมีส่วนร่วมตรวจสอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา สุรสิทธิ์ (2550) ได้ศึกษาการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ที่เสนอว่าการจัดซื้อจัดจ้างให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการและวางแผน

6. ด้านความคุ้มค่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการเลือกพื้นที่ในการดำเนินโครงการที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการของประชาชน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ มีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนสิ่งใดควรจะทำอะไรก่อน-หลัง สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงการใช้งบประมาณได้อย่างถูกต้อง คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถกระจายไปทุกพื้นที่ตามแผนงานหรือโครงการที่วางไว้ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุครุภัณฑ์มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ที่กล่าวไว้ในมาตรา 6 ว่า เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุโดยใช้เงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าต่อภารกิจของรัฐ และป้องกันปัญหาการทุจริต ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ และกฎกระทรวงระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ และหมวดบททั่วไป มาตรา 8 ที่ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและต้องสอดคล้องกับหลักการ คือ ความคุ้มค่า โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสม และมีแผน การบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน

7. ด้านความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างปฏิบัติงานอย่างเปิดเผยสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยความบริสุทธิ์โปร่งใสตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกำหนดไว้ และมีการแจ้งหรือปิดประกาศข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ประชาชนได้ทราบและมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ผลการสอบราคา หรือประกวดราคาให้ประชาชนทราบ สอดคล้องกับแนวคิดของสุทธิ สุนทรานุรักษ์ (2558) กล่าวถึง การสร้างความ

โปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไว้ว่า ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐในมาตรา 11 อธิบายเรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างและให้ประกาศเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางและหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างจะทำให้ผู้สนใจที่จะติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินภายในท้องถิ่นทราบว่าเป็นงบประมาณนั้น หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอะไรบ้าง และในมาตรา 96 บัญญัติให้หน่วยงานรัฐประกาศเผยแพร่สาระสำคัญของหรือข้อตกลงที่ได้ลงนามแล้ว รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางและหน่วยงานรัฐ การเผยแพร่สาระสำคัญของสัญญาสอดคล้องกับหลักการเรื่องความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและภาคประชาชนในการตรวจสอบสัญญาจัดซื้อจัดจ้างที่อาจมีเรื่องร้องเรียนเรื่องความไม่โปร่งใส และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรัตน์ มีบุญ (2553) ได้ศึกษาความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศไทยตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐขององค์การการค้าโลก ผลการวิจัยพบว่าหลักความโปร่งใสในความตกลง GPA นั้น มีการเน้นถึงความโปร่งใสในการประกาศโฆษณา ความโปร่งใสในการประกาศ เชิญชวน การแจ้งผลการคัดเลือก การประกาศ โฆษณากฎระเบียบที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนั้นหากประเทศไทยต้องการที่จะเข้าร่วมเป็นภาคีในความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐก็ต้องศึกษาถึงหลักการและวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับดังกล่าวว่าเป็นประการใด หากประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี จะสามารถกระทำตามหลักการและวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ ซึ่งอาจทำให้เกิดความโปร่งใสภายใต้ความตกลงฉบับนี้ และอาจทำให้การทุจริตคอร์รัปชันหมดไปจากการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในประเทศไทย

8. ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปรับปรุงระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันและบังคับใช้ได้จริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้า และจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามแผนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีระบบติดตามประเมินผลโครงการที่ถูกต้อง เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการกำหนดระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ที่กล่าวไว้ในมาตรา 8 การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการคือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผน การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้าเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ และมาตรา 8 ที่ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและต้องสอดคล้องกับหลักการว่าด้วย การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราชัน คำบุญเรือง, มนต์นทีส มโนการณ และยงยุทธ ยะบุญธง (2560: 87) ศึกษาเรื่องคู่มือการปฏิบัติงานควบคุมพัสดุของโรงเรียนอนุบาลบ้านท่ามะโอเมืองลี้ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของคู่มือการ

ปฏิบัติงานการควบคุมพัสดุของโรงเรียนอนุบาลบ้านท่าเมืองล้ง จังหวัดเชียงใหม่ มีความถูกต้องของเนื้อหาอยู่ในระดับมาก และด้านความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

9. ด้านการตรวจสอบได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการรายงานผลการตรวจการจ้าง/ตรวจรับพัสดุให้ผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนทราบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบ ทำการตรวจการจ้างหรือตรวจรับพัสดุภายในระยะเวลาที่กำหนด อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชน กลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ เข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบพัสดุ เพื่อให้การตรวจ การจ้าง/ตรวจรับพัสดุเป็นไปตามสัญญาหรือข้อตกลง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ที่กล่าวไว้ในมาตรา 8 การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการคือ การตรวจสอบได้ โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพร ศรีนาค (2552) ได้ศึกษาการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ด้านการควบคุมและตรวจสอบคือ การตรวจสอบงานพัสดุจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และรายงานผลการตรวจการจ้าง/ตรวจรับพัสดุให้ผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนทราบ

10. แนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ที่เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ควรจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดเตรียมดำเนินการโครงการก่อนเริ่มปีงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนตลอดจนระยะเวลาให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ จัดเตรียมช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและเข้าถึงได้มากยิ่งขึ้น และเพิ่มวิธีการจัดหาพัสดุด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ขาย ผู้ให้บริการ หรือผู้รับจ้างที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของกรมบัญชีกลาง ที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดปัญหาในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและมีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีได้ดำเนินการการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรการและแนวทางในการป้องกันการจัดซื้อจัดจ้างของกรมบัญชีกลาง มีการนำวิธีการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดโทษกรณีเจ้าหน้าทีหรือผู้มีอำนาจปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ และนำข้อตกลงคุณธรรมมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ เพื่อการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ที่เหมาะสม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) ที่กล่าวไว้ในมาตรา 17 ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการความร่วมมือการป้องกันการทุจริตอาจกำหนดให้มีการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมตามโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐตามมาตรา 18 ก็ได้ ทั้งนี้การจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องจัดทำข้อตกลงคุณธรรมดังกล่าวให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการความร่วมมือการป้องกันการทุจริตประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยอย่างน้อยให้คำนึงถึงวงเงินของการจัดซื้อจัดจ้าง มาตรการป้องกันการทุจริต การจัดซื้อจัดจ้างที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต และความคล่องตัวในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรอรรด คุโม (2553) ได้ศึกษาปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองหาน จังหวัด

อุดรธานี กรณีการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือ หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มบทบาทเอาใจจริงเอาใจในการบังคับใช้กฎหมายให้มากกว่านี้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การประมูลงาน เสนอราคาให้มีความเป็นสาธารณะมากขึ้น ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ ระบบการประมูล ระบบการตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยการให้สื่อมวลชน ประชาชน องค์กรอิสระ และหน่วยงานอื่น ๆ สามารถมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบาย ปฏิบัติ และร่วมตรวจสอบในทุกขั้นตอน หน่วยงานราชการไม่ว่าส่วนท้องถิ่นหรือระดับประเทศต้องมีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และสุดท้ายควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ให้มีมาตรการลงโทษที่รุนแรงทั้งนักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้รับเหมาก่อสร้างในลักษณะที่เท่าเทียมกัน การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น ให้มีองค์กรอิสระในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทั่วประเทศ หรือให้มีตัวแทนองค์กรอิสระ ส่วนราชการ สื่อมวลชน ประชาชน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ร่วมสังเกตการณ์ในทุกขั้นตอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาภรณ์ โดพงษ์ และศุภณัฐ ทรัพย์นาวิณ (2559 : 2026) ได้ศึกษาการนำนโยบายด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการนำนโยบายด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้ไปปฏิบัติที่เหมาะสม ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้ควรมีความรู้เฉพาะด้านเป็นอย่างดี ควรได้รับการฝึกทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกับประชาชน สร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนให้นโยบายสามารถดำเนินไปได้จนบรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และผู้รับจ้างควรศึกษาระเบียบพัสดุว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และศึกษาระเบียบและการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับใหม่) เพื่อให้เข้าใจมากขึ้น เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง อาจมีการให้ความรู้โดยการประชาสัมพันธ์หรือการฝึกอบรม

1.2 ควรส่งเสริมให้หน่วยงานราชการสร้างการบริหารและการจัดการบ้านเมืองที่ดีโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง รายงานผลการดำเนินงานและมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ให้สังคมได้ทราบ ช่วยแก้ปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันในภาครัฐได้

1.3 ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนบริหารพัสดุล่วงหน้า โดยนำเอาปัญหาของการทำงานที่ผ่านมา นำมาปรับใช้ ไม่ว่าจะเป็นการสั่งซื้อไม่ทัน หรือการกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้การบริหารงานพัสดุได้ตรงกับความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด

1.4 ควรมีการแก้ไขกฎระเบียบพัสดุให้มีความเหมาะสม ชัดเจน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการทำงาน เพื่อให้สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างเหมาะสมและสามารถป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างในแต่ละกระบวนการได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง แนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เด่นชัดมากขึ้น และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีคุณภาพต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาการป้องกันการทุจริตในการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2560 (ฉบับใหม่) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออื่นๆ ในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และครอบคลุมมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

Government Gazette. (2017, 24 February). Act Procurement and Public Procurement Administration B.E. 2017. Book 134, Page 24, Page 13-54.

ราชกิจจานุเบกษา. (2560, 24 กุมภาพันธ์). พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560. เล่ม 134 ตอนที่ 24ก. หน้า 13-54.

Inthatsing, A. (2010). *kānchat sū chatchā ngō khōng 'ongkān boṛihānsūan tambon nai khēt 'amphoe māng nakhōk nāyok chāngwat nakhōk nāyok* [The procurement of subdistrict administration organizations in Muang Nakhon Nayok district, Nakhon Nayok province]. Independent study, master of public administration, local government college of local administration, Khon Kaen University.

อณูรักษ์ อินทตสิงห์. (2553). การจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Kaiyawan, Y. (2010). *Statistics research and application of SPSS*. Bangkok: Chulalongkorn University.

ยุทธ ไถยวรรณ. (2553). *หลักสถิติวิจัยและการใช้โปรแกรม SPSS*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Kanchai, V. (2008). *patchai thī kieokhōng kap kānchat sū chatchā ngō khōng 'ongkān boṛihānsūantambon 'amphoe chāngmuan chāngwat ya lā* [Analysis of factors involved purchasing processes of subdistrict administrative organization Chaingmuan district, Phayao province]. Independent study, master of public administration, local government college of local administration, Khon Kaen University.

วีระเดช กันชัย. (2551). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเขียงม่วน จังหวัดยะลา. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Khamboonraung, R., Manokarn, M. and Yaboonthong, Y. (2017). *khūmū kān patibat ngān khūapkhum phatsadu khōng rōngriān 'anubān bān thō māng lang chāngwat Chāng Mai* [An Inventory Control Handbook for Baan Tor Muang Lang School, Chiang Mai Province]. Veridian E-Journal Silpakorn University, Humanities, Social Sciences and arts, 10(3): 87-103.

ราชัน คำบุญเรือง, มนต์นภัส มโนการณ และยงยุทธ ยะบุญธง. (2560). คู่มือการปฏิบัติงานควบคุมพัสดุของโรงเรียนอนุบาลบ้านท่าเมืองล้ง จังหวัดเชียงใหม่. Veridian E-Journal Silpakorn University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(3): 87-103.

Khuno, S. (2010). panhā kānchat sū chatchā ngō khōng 'ongkōk pokkhōng sūan thōngthin nai khēt 'amphōē nōnghān chāngwat 'udōñthānī kōrānī kānbāngkhap chai phraratchabanyat wādūai khwāmphit kiēokap kān sancē rākha to nuaingān khōng rat Phō.Sō. sōngphanhāroīsīpsōng [The buying and hiring problem of local administration organizations in Nonghan district, Udonthani province, in case of the use the enforcement of the bill concerning an offense related to price tender offered to a government unit, B.E. 1999]. Independent study, master of public administration, local government college of local administration, Khon Kaen University.

สรอรรถ คุ้ม. (2553). ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี กรณีการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Lawhamontree, A. (2008). Justice and the prevention and suppression of corruption in local administrative organizations. Bangkok: College of Justice, Office of the Judiciary.

อมร เลาหมอนตรี. (2551). กระบวนการยุติธรรมกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.

Maunchamnan, S. (2009). kānkamnot mātrathān nai krabūankān chat sū chatchā ngō khōng 'ongkān bōrīhānsūantambondōñtako 'amphōē muāng chāngwat rat burī [Toward a standard practices in procurement of dontako subdistrict administrative organization Maung district Ratchaburi province]. Independent study, master of public administration, local government college of local administration, Khon Kaen University.

ศศิพิมพ์ หมั่นชำนาญ. (2552). การกำหนดมาตรฐานในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนตะโก อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Meebun, N. (2010). khwām prōngsai nai kānchat sū chatchā ngō khōng prathet Thai tām rabiāp samnak nāyokratthamontri wādūai kān phatsadu Phō.Sō. hārojsāmsiphā phāitai khwām toklong wādūai kānchat sū chatchā ngō doī rat khōng 'ongkān kānkhalōk [Government procurement transparency in Thailand in accordance with the regulations of the office of the prime minister on procurement B.E.2535(1992) and the government procurement agreement of the world trade organization]. Thesis presented, master of laws, Ramkhamhaeng University.

- นิรัตน์ มีบุญ. (2553). ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศไทยตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ภายใต้อิทธิพลของความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐขององค์การการค้าโลก. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Ministry of Interior. (2015). The Ministry of Interior on the procurement of local government units B.E.1992 (amended) (No.2) unit B.E. 2015. Bangkok: Ministry of Interior.
- กระทรวงมหาดไทย. (2558). ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ถึงพ.ศ.2558. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- Phetchaburi Provincial Office for Local Administration. (2017). Summary of Subdistrict Administrative Organization Procurement in Phetchaburi Province. Retrieved December 18, 2017 from <http://phetchaburilocal.go.th/public/>.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี. (2560). สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี. ค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2560 จาก <http://phetchaburilocal.go.th/public/>.
- Topong, R. and Sapnawin, S. (2016). *kānnam nayōbāi dān kānchatkep phāsī læ rāidai pai patibat khōng 'ongkōk pokkhrōng sūan thōngthin chāngwat phet burī* [An Implementation of Taxation and Revenue Collection Policy of Local Government Organizations in Phetchaburi Province]. Veridian E-Journal Silpakorn University, Humanities, Social Sciences and arts, 10(3): 2025-2041.
- รัตนภรณ์ โตพงษ์ และศุภณัฐ ทรัพย์นาวิน. (2559). การนำนโยบายด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี. Veridian E-Journal Silpakorn University ฉบับ ภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(3): 2025-2041.
- Seangrod, K. (2010). *nāothāng kān pōngkan kān thutcharit nai kānchat sū chatchā ngō khōng 'ongkān bōrihānsūantambon* [Trend prevention corruption in procurement of the local government organizations]. Independent study, master of public administration, local government college of local administration, Khon Kaen University.
- กัณทิมา แสงรอด. (2553). แนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Srinak, P. (2009). *kānchat sū chatchā ngō khōng 'ongkān bōrihānsūan tambon nai khēt 'amphōe Watthanā nakhōk chāngwatsakāo* [Buying and hiring of tambon administrative organization in Wattananakorn district Sakaeo province]. Independent study, master of public administration, local government college of local administration, Khon Kaen University.

- พชร ศรีนาค. (2552). การจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว. การศึกษาระดับรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Srisaart, B. (2010). Preliminary Research. Bangkok: Suweeriyasan Co.,LTD.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- State Audit Office of the Kingdom of Thailand. (2017). Report of Financial Audit, Financial Accounting and Procurement, Local Government. Bangkok: Department of Local Administration.
- สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. (2560). รายงานผลการตรวจสอบด้านการคลัง การบัญชี การเงิน และการพัสดุ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- Suntharanurak, S. (2015). Anti-Corruption Guidelines in New Draft Procurement Bill. Retrieved December 18, 2017 from <https://thaipublica.org/2015/12/public-procurement-nacc-8/>.
- สุทธิ สุนทรานุรักษ์. (2558). แนวทางป้องกันทุจริตในร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฉบับใหม่. ค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2560 จาก <https://thaipublica.org/2015/12/public-procurement-nacc-8/>.
- Surasit, W. (2007). kanchat sū chatchā ngō khōng ‘ongkān boṛihānsuān tambon nai ‘amphoe trakan phut phon changwat ‘Ubon ratchathani [Buying and hiring in accordance with the tambon administration organization in Trakanphuetphol district, Ubonratchathani province]. Independent study, master of public administration, local government college of local administration, Khon Kaen University.
- วิทยา สุรสิทธิ์. (2550). การจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาระดับรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.